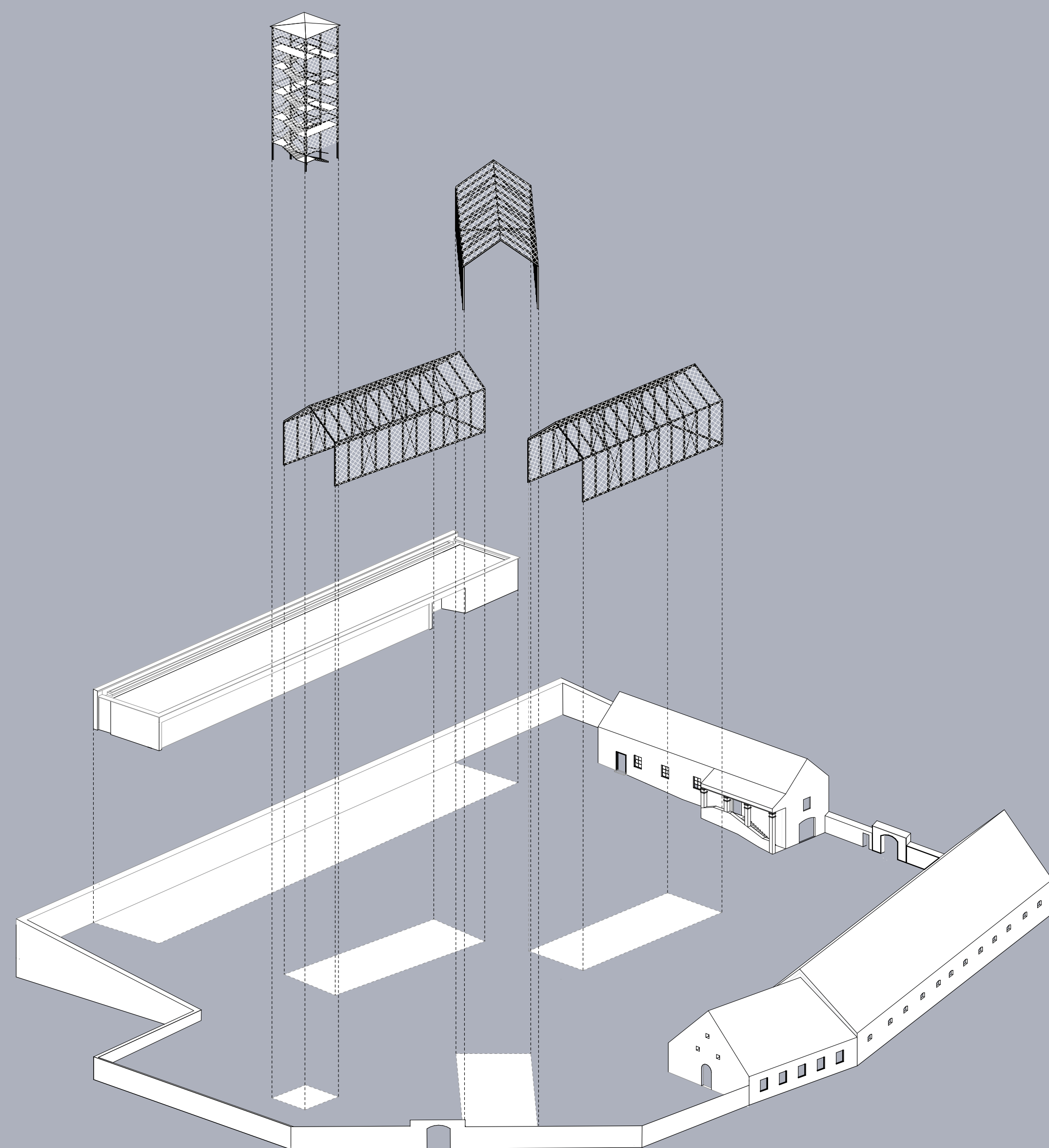

RAMSARI MADÁRVÉDELMI KÖZPONT

TATA | ÖREG-TÓ PARTJA

DIPLOMATERVEZÉS | BME URBANISZTIKA

TAKÁCS KRISZTINA

PÁLFY SÁNDOR | építészet
DR. PREISICH KATALIN | épületszerkezet
DR. VETŐ DÁNIEL | tartószerkezet
TÖKÉS BALÁZS | építéskivitelezés
GYURCSOVICS LAJOS | épületgépészet

SCHENK ATTILA | helytörténet
CSONKA PÉTER | madárvédelem
SZABÓ GYULA | madárvédelem

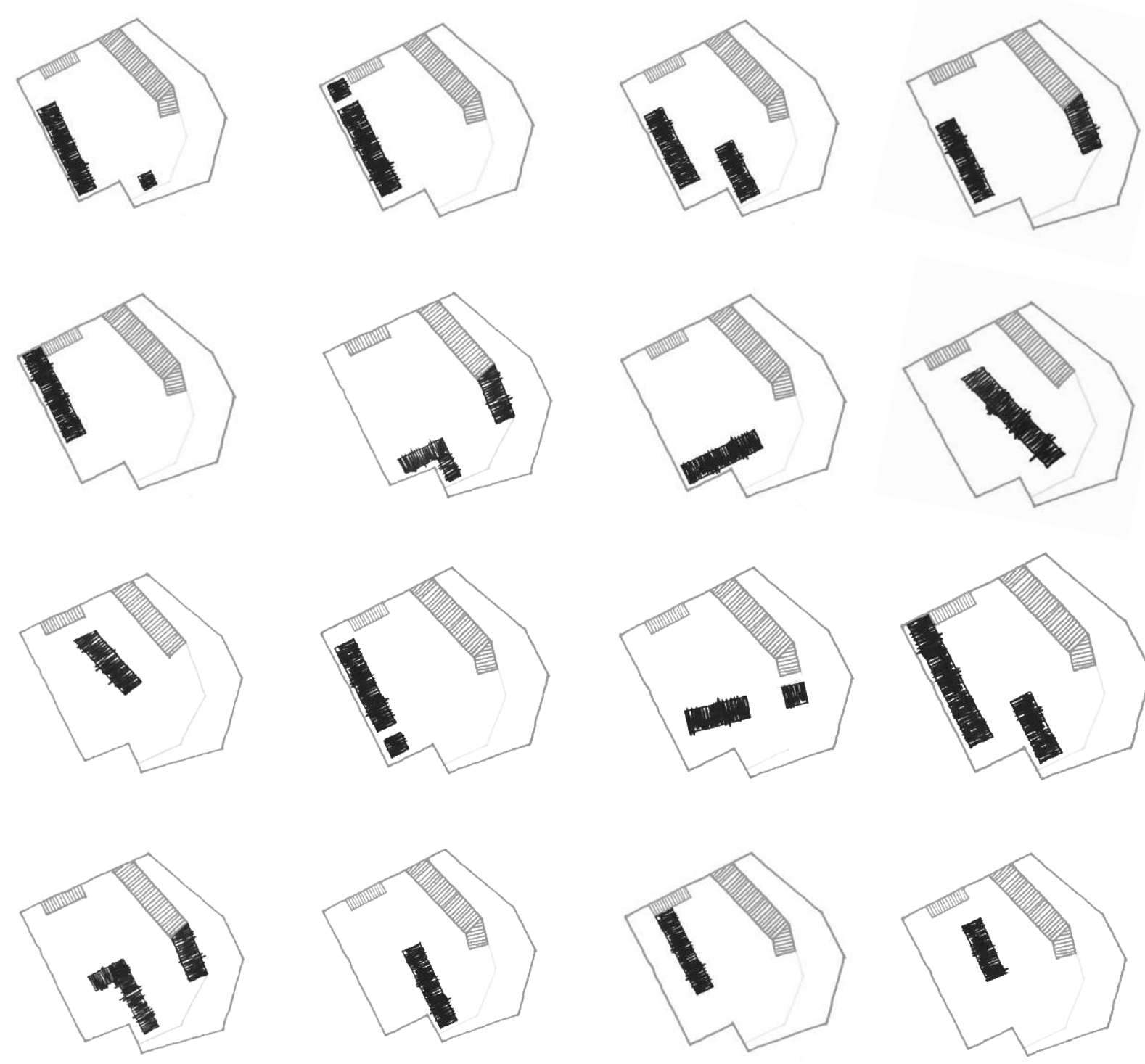

HELYSZÍN

TATA | RÉGI ESTERHÁZY-LOVARDA

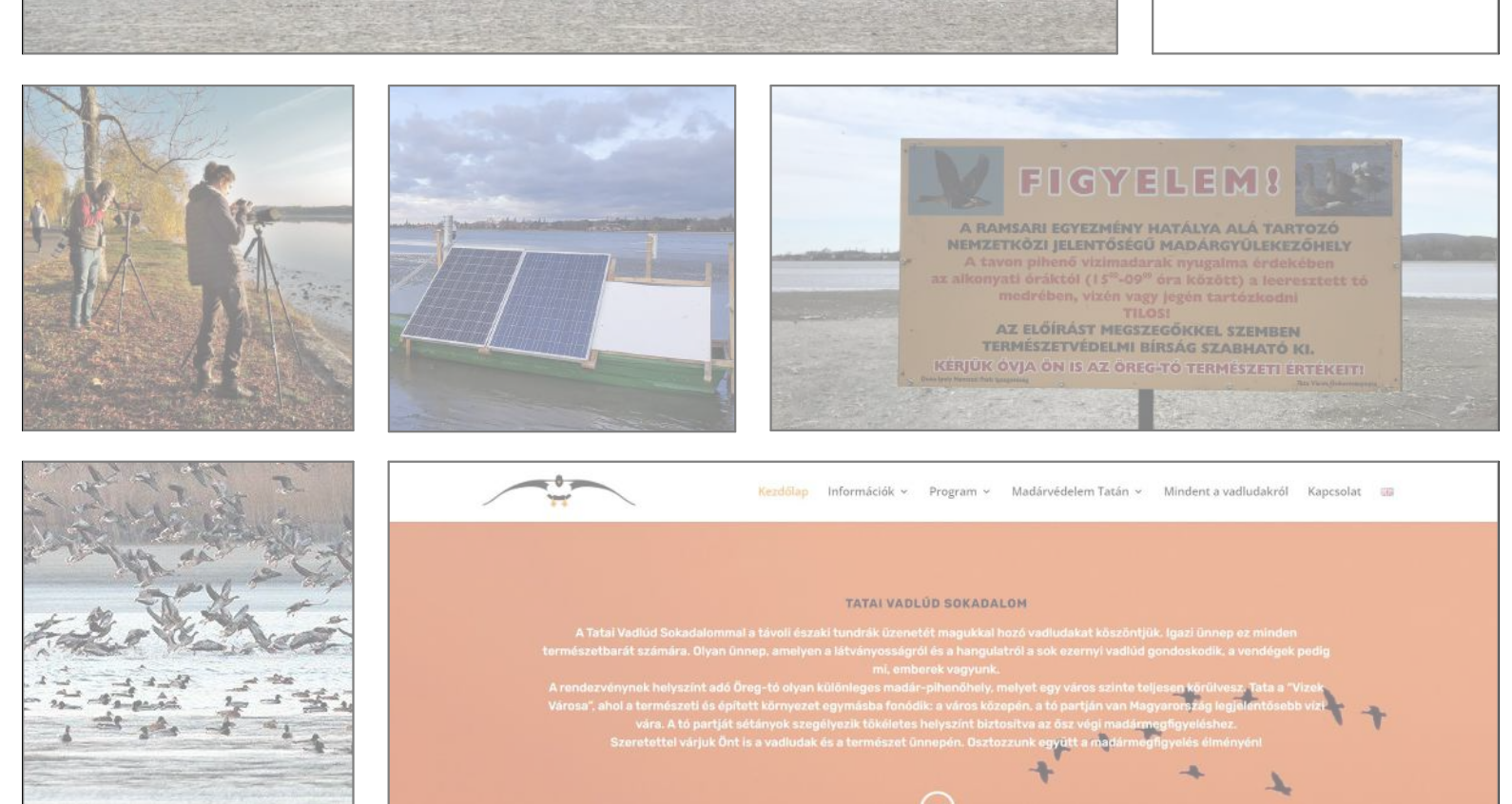

A terület ÉK-i oldalán egy 827m²-es, magastető, belül háromhajos kialakítású lóistálló helyezkedik el. Hozzá a DK-i oldalon alacsony szögteréssel kapcsolódik egy magastető, de síkfödémes lakóház. A terület K-i oldalán két fedett tároló helyezkedik el, amiket alacsony kökerítés kapcsol az előbbi lakóházhoz. Az ÉNY-i oldalon egy kétszintes, pinca + földszinti kialakítású épület áll, amit magas kökerítés kapcsol a lóistállóhoz. A kerítés-szakasz az egykori birtok reprezentatív bejárata volt, és jelen koncepció szerint is az marad. A terület D-i oldalán, a telekhatártól eltartva állt egy L-alaprajzú lóistálló és lakóház funkciójú épület, amit azonban a 2000-es években elbontottak, nyomai nem láthatók. A védőterületi jelölések közül a helyi természetvédelmi terület és a Ramsari madárvédelmi terület vonatkoznak a fejlesztési területre. A teljes fejlesztési terület országos műemléki jelentőségű védelmet kapott 1988-ban, majd kizárólag a lovarda épülete is országos védelem alá került 1992-ben. A teljes terület a hidrogeológiai védődíom B fokozatának határvonalán belül helyezkedik el. A korábbiakban leírtak alapján a fejlesztési terület műemléki védelem alatt áll. Elérhető, nyilvános műemlékvédelmi elemzés nem készült, így a meglévő épületek statikai és szerkezeti szempontból megfelelőek, esztétikailag felújítandónak tekintem. A terv műemlékvédelmi mélységéig nem terjed, a meglévő épületeket koncepció szinten felújítandónak, helyreállítandónak kezel. A meglévő épületekre javasolt belső átalakítások nagy része belsőépítészeti eszközökkel megvalósítható, míg az esetleges szerkezeti változtatások pontos igényeivel adatok hiányában a diplomaterv nem foglalkozik. A helyreállítandó épületek tekintetében a diplomaterv 1:500-as léptékben, koncepció szinten foglalkozik.

Az adaptív épület felhasználás egy meglévő struktúra új funkció szerinti felhasználását jelenti. Ezzel a módszerrel az építészeti új életet ad a történelmi struktúrának, átalakítva azokat a jelen kor követelményeinek megfelelő, hasznos épületek/területté. A módszerrel fenntarthatjuk a kulturális örökséget, és helyreállíthatjuk a történelmileg jelentős területeket. Egy régebbi épület újrafelhasználása kulcsfontosságú tényező lehet az ügyfélkör - itt főleg a helyi lakosság - érdeklődésének felkeltésében. Ezáltal a tervezés két eleme - a helyi épületek helyreállítása és az új funkció összehangja - kölcsönösen támogatják egymást a növekedés és fenntarthatóság érdekében.

TATAI VADLÚD SOKADALOM RAMSARI MADÁRVÉDELMI KÖZPONT

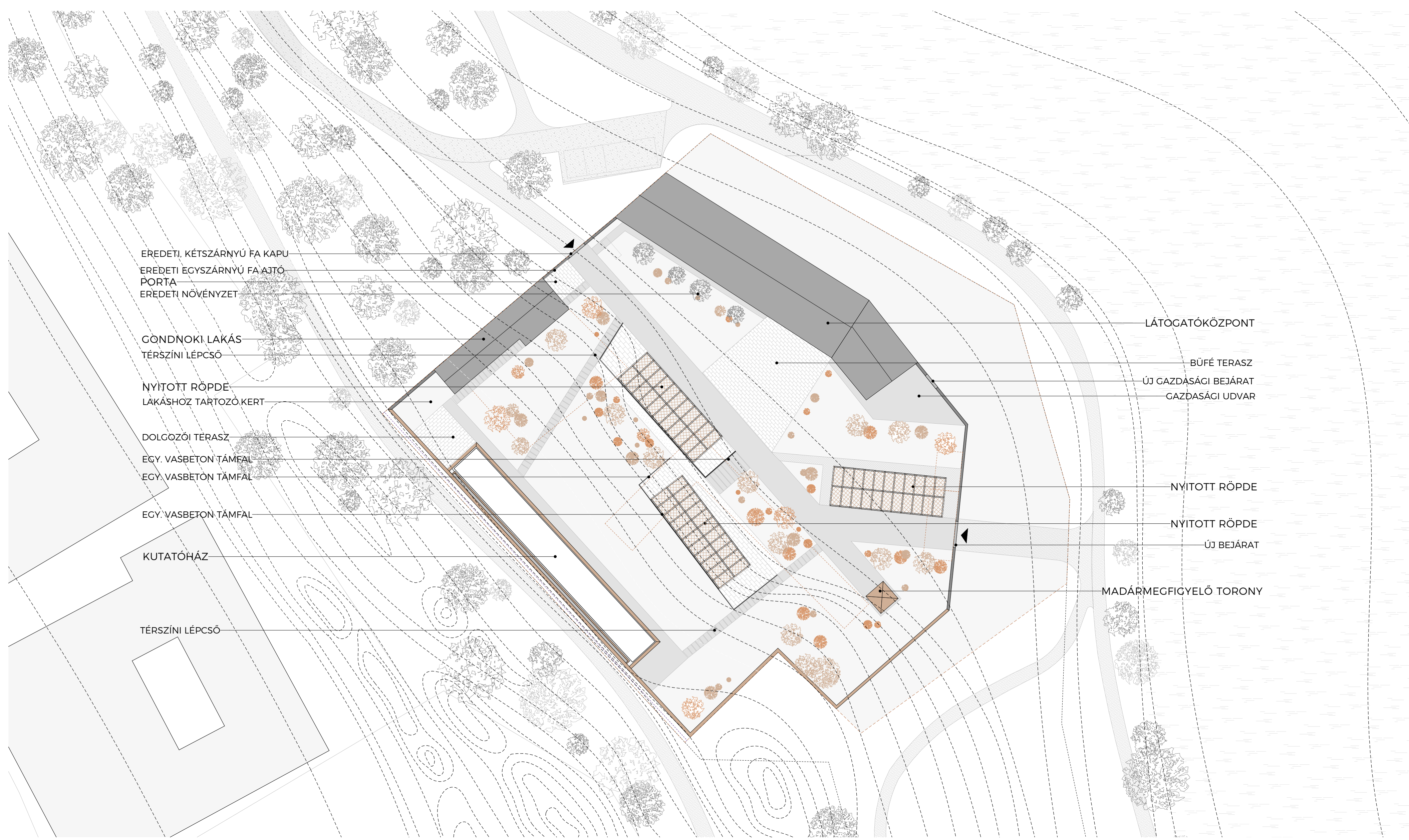

Tatán több, mint 20 éve megrendezésre kerül az ún. Tatai Vadlúd Sokadalom nevű eseménysorozat, természetvédelmi fesztivál a tatai Öreg-tó partján. Az esemény kapcsán a látogatók különböző programokon keresztül ismerkedhetnek meg az itt telő vadludak és egyéb madarak sajátosságával. Az esemény a vadludak mellett több ezer látogatót vonz évente. A felmérések szerint a tavalyi évben mintegy 65.000 példány pihent az Öreg-tavon egyetlen nap, ami lenyűgöző látványt nyújt a nézelődő közönségnek. Az esemény kitalálója és főszervezője Csonka Péter, madártani és természetfotós, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi tájegységvezetője. Péter személyesen mesélt az esemény fontosságáról, és segítette összeállítani a fejlesztéshez szükséges funkciólistát.

A településfejlesztési terv része a madárvédelem jegyében egy Ramsari madárvédelmi központ létrehozása. A hatályos városfejlesztési koncepció tartalmazza a fejlesztési terület hasznosítását, illetve külön egy Ramsari madárvédelmi központ létrehozását is. A hivatalos koncepció szerint 2021-2030 a "kiteljesedés időszaka, egy versenyképes város" létrehozása. A növekedésközpontúság helyett a minőségi fejlesztések kerülnek előtérbe. "Fontos szempont az értéktörzés és a fejlesztés mind emberi, mind természeti vonatkozásban". A terület és a meglévő épületállomány felhasználása egy új funkció fényében teljesítené a kitűzött célokat. A meglévő épületek teljes körű védelme és a kizárólagos terület beépítése kortárs eszközök alkalmazásával a diplomaterv célja.

TERÜLETFEJLESZTÉS

ÉREDETI, KÉTSZÁRNYÚ FA KAPU
ÉREDETI, EGYSZÁRNYÚ FA AJTÓ
PORTA
ÉREDETI NÖVÉNYZET

GÖNDNOKI LAKÁS
TÉRSZINI LÉPCSŐ

NYITOTT RÖPDE
LAKÁSHOZ TARTOZÓ KERT

DOLGOZÓI TÉRSZ
EGY, VASBETON TÁMFAL
EGY, VASBETON TÁMFAL

EGY, VASBETON TÁMFAL
KUTATÓHÁZ
TÉRSZINI LÉPCSŐ

LÁTOGATÓKÖZPONT
BÜFÉ TÉRSZ
ÚJ GAZDASÁGI BEJÁRAT
GAZDASÁGI UDVAR

NYITOTT RÖPDE
NYITOTT RÖPDE
ÚJ BEJÁRAT
MADÁRMEGFIGYELŐ TORONY

HELYSZÍNRAJZ M=1:500

KILÁTÁS A FELSŐ ÖSVÉNYRŐL

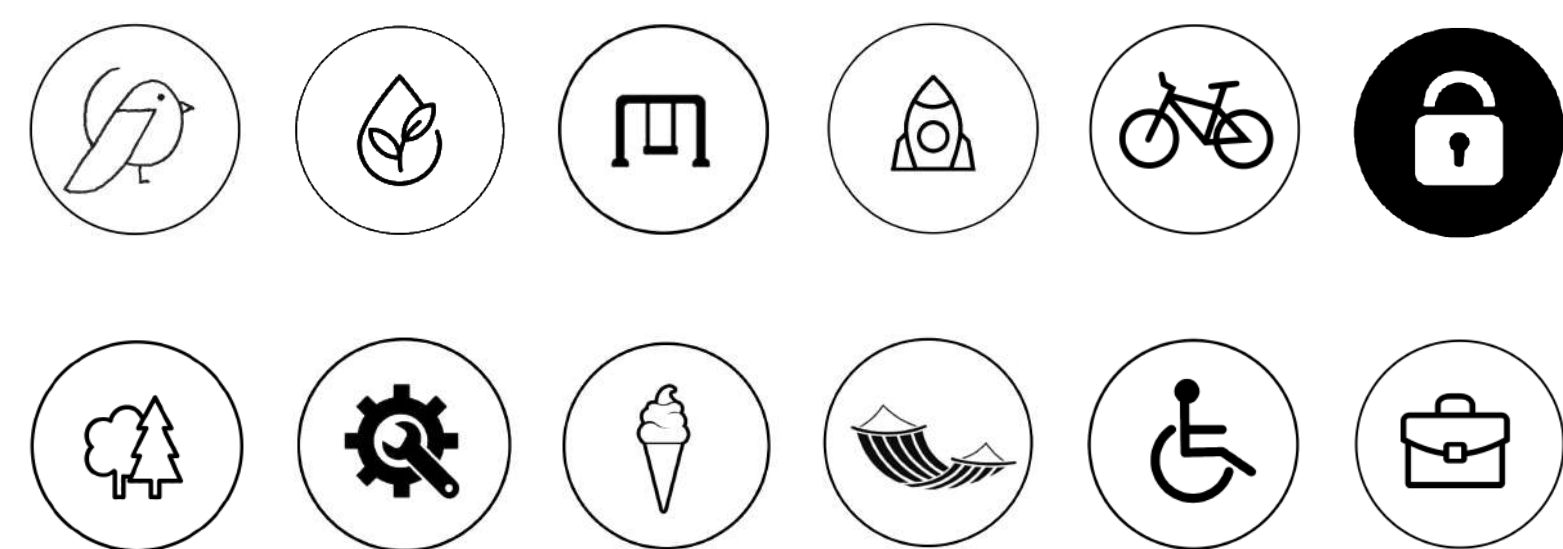

KONCEPCIÓ KÖZÖSSÉG | TERMÉSZET

A diplomatervezés helyszíne - a régi tatali Esterházy-lovarda területe - értéke a több évszázados, évtizedes emlékekben rejlik. A terület egykor fénykorra jutott az Óreg-tó partjának, a régi még kedves emlékeket őriznek róla. Ahhoz, hogy a jövőben is megmaradjon a varázsa, hiszem, hogy átalakítások nem szükségesek, sőt nem megengedettek. A diplomatervezés célja bemutatni, hogy a meglévő épületek teljes értékű védelme mellett hogyan lehetne kortárs épületekkel, építményekkel megtölteni ezt a területet, hogy az a jövő generációi számára is épp olyan kedves emlékekkel szolgálhasson, mint elődeinknek.

Helyi lakosként személyes élményeim és kiegészítő kutatások alapján elmondható, hogy a területnek kiemelt helye van a városi képből és a tóparti látványból. Értékét a korábbi generációk emlékeiben őrzi. Meg kell adni a lehetőséget arra, hogy a későbbi generációk is személyes kötődést alakíthassanak ki a területtel. Ennek eszköze a közösség - hozzáférhetőség biztosítása, a terület közösségi térére alakítása általa érhető el.

A területen található, műemléki védelem alatt álló épületek eredeti állapota megfelelő háttérkutatás után, műemlékvédelmi szempontok szerint helyreállításra kerül. Emeltett kutatás és helyreállítás kidolgozása nem képezi jelen diplomatervezés tartalmát. A helyreállított lovarda látogatóközpontként, a lakóház a jövőben is lakóházzá, gondnoki lakásként fog funkcionálni. A fejlesztési területre kerül egy új épület, ami kutatóházzá a jövőben munkahely lesz, a diplomatervezés ezen épület engedélyezési terv szintű kidolgozását tartalmazza. Egyéb installációként három rőpdé, illetve egy kilátótorny került elhelyezésre. A terep- és kertrendezés természetes részükké, illetve beton támfalakkal - az eredeti terep lejtése alapján kerül kialakításra. A tervezett beépítések nem tűzők. Léptékük egyértelműen mutatja a meglévő épületek felsőbbrendűségét. Az új épületek új funkciókkal színt és életet visznek a halott területbe.

ADAPTÍV TERÜLETFELHASZNÁLÁS TATA | RÉGI ESTERHÁZY-LOVARDA

ELVEK
KUTATNI ÉS MEGÉRTENI A TERÜLET JELENTŐSÉGÉT
ÖRÖKSÉG JELENTŐSÉGEKNEK MEGFELELŐ ÚJ FUNKCIÓ
EREDETI TÖRTÉNELMI SZÖVET VÉDELME

ÉRTÉKELÉS
VÁROSI KÉPBE BETÖLTÖTT SZEREP, KÖZÖSSÉGI FUNKCIÓ
ELÉRHETŐSÉG, KÖZÖSSÉGI TERÜLET
MEGLÉVŐ ÉPÜLETEK FELÚJÍTÁSA ÚJ ELEMEL FUNKCIONÁLIS KAPCSOLÁSA A MEGLÉVŐKHOZ

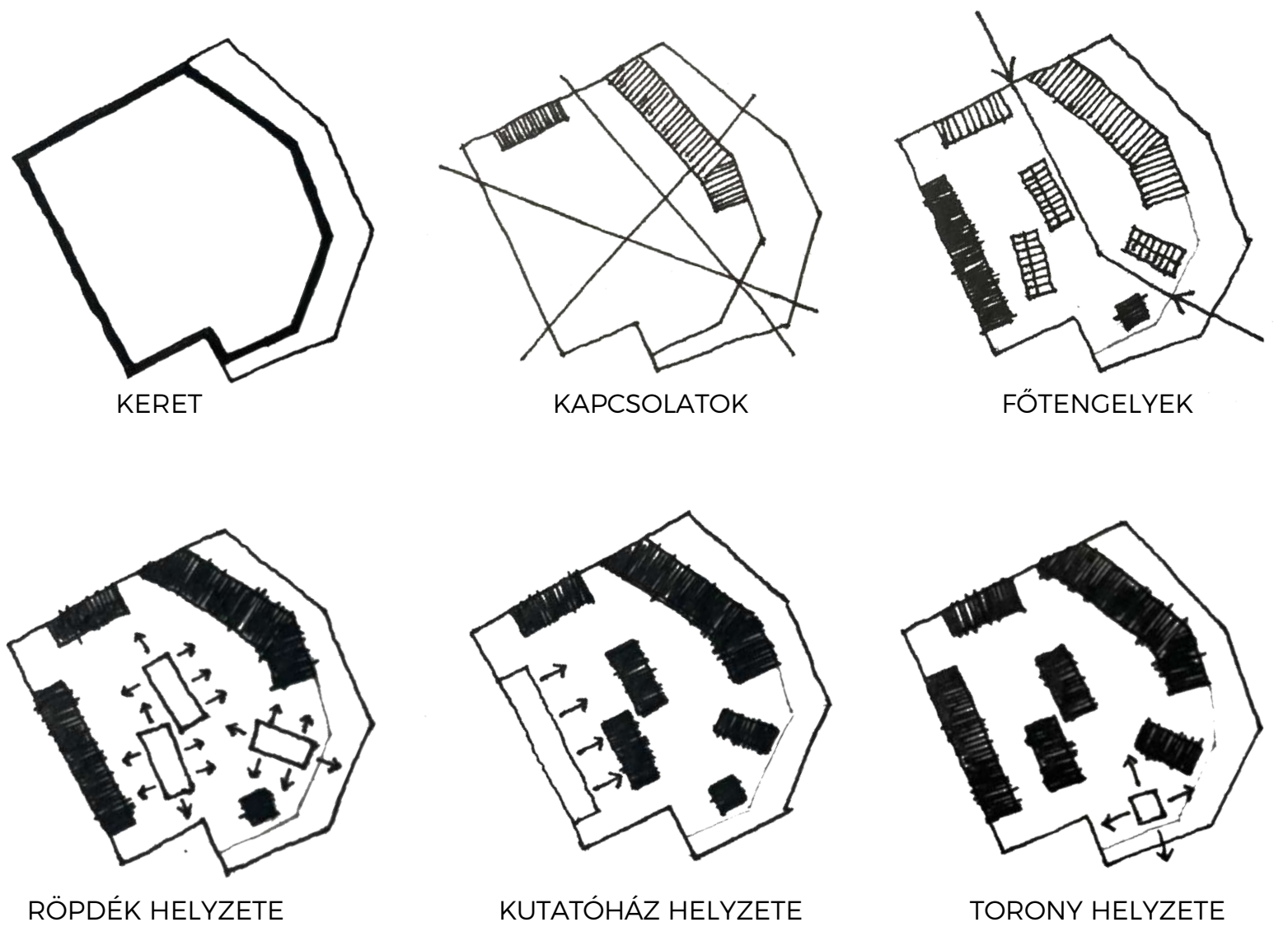

A területen található épületek és az azokat összekötő épített kerítés-szakaszok egy jól megfogalmazható külső héjat alkotnak. A terület további rétegeinek felbontása adta a kialakult beépítési forma koncepcionális megfogalmazását.

A kutatóház a meglévő héjba integrálva került elhelyezésre, ezzel még inkább kiegészítve a terület külső határait. A megfogalmazott szövet középső rétegét az új funkcionális igényekre alakított udvar fedett-nyitott terei és sétatányai alkotják. Ez egy vékony összekötő réteggel szolgál a külső határok és a belső mag között. Ebben a zónában került elhelyezésre egy madármegfigyelő torony is, ami reprezentatív pontként kiemelkedik az épületek sziluettjéből. A területi mag egy kortárs elemekkel tervezett madárház.

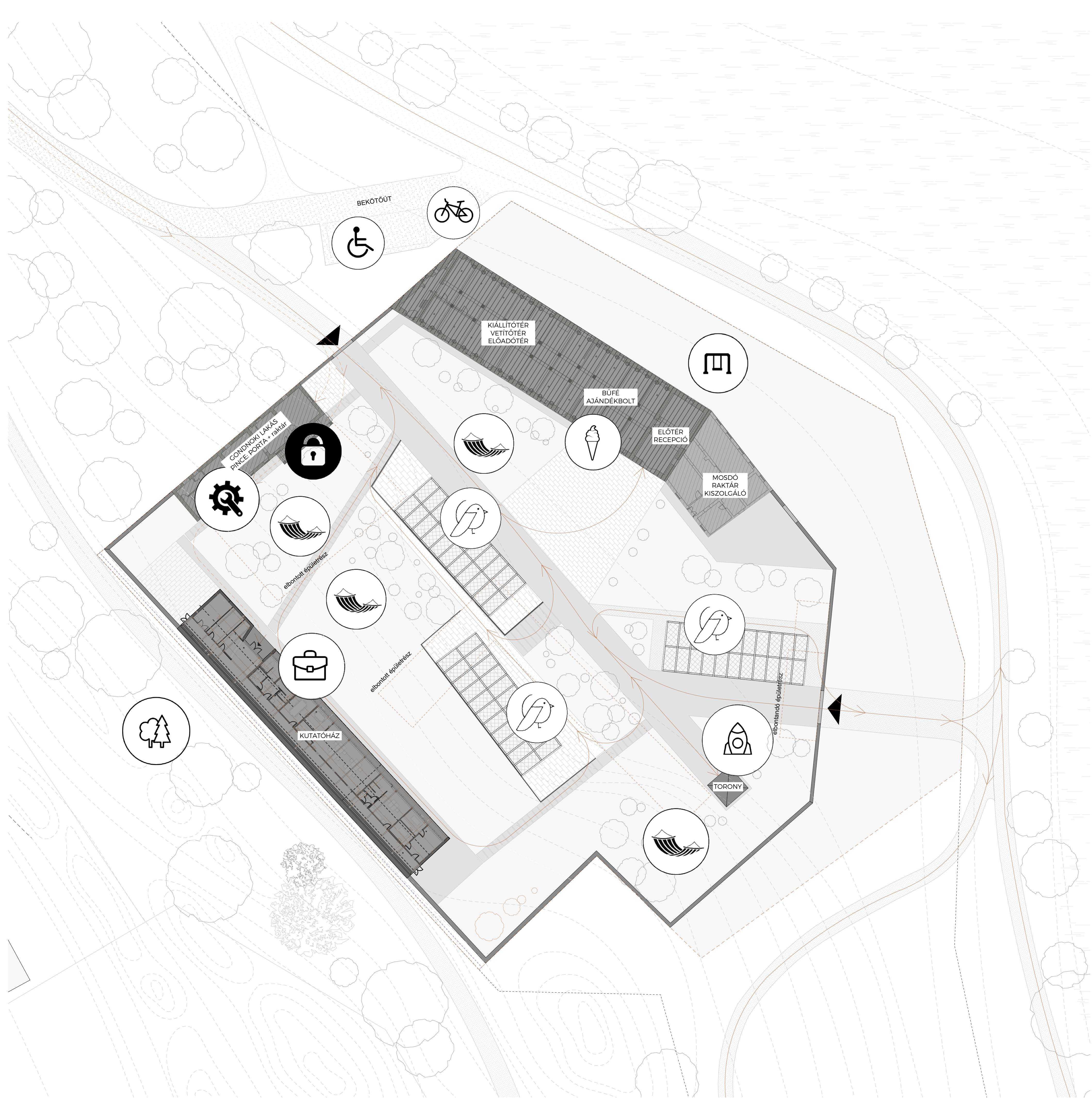
A koncepció szerint fontos az összes meglévő épület védelme és hasznosítása, műemléki védettségtől függetlenül. Az épületek kialakítása, elhelyezése és egymáshoz való viszonya közel 200 éve formálja nemcsak a fejlesztési területet, de a teljes tóparti sétány megjelenését és karakterét egyaránt. A régi és az új építés a tervek szerint határozottan és szándékosan elkülönül. Ez az építészeti szétválasztás nemcsak tömegben, de az épületek funkcionális elosztásában is megnyilvánul. A publikus funkciók a reprezentatív istálló épületbe kerültek, míg a privát funkciók a kevésbé nagyvonalú lakóházban, illetve az új épületben kaptak helyet.

Az udvar beépítése rendezi és felosztja a hatalmas belső területet, emellett a meglévő épületek minimális belső átalakítása jól használhatóvá teszi azokat a mai kor igényeinek megfelelően, de nem változtatja meg az épületek külső megjelenését, ezáltal nem módosítja a védett tóparti látványt, ami a funkcionális hasznosítás mellett a fejlesztés elsődleges szempontja volt.

Az új épület vázas szerkezetű, de az ÉNY-i oldalon földpartos támfalal csatlakozik a telekhatárhoz, ami statikai okok miatt vasbetonból készül. A belső merevítő falak szintén vasbetonból, a függőfalas homlokzat menti letámasztások pedig vasbeton pillérekkel készülnek. Az épület alaprajzát tekintve a hosszanti folyosó melletti részek egy merev „dobozt” alkotnak. Ez a doboz vasbeton gerendákkal csatlakozik a támfalhoz, ami így ellent tud tartani az azt erő oldalnyomásnak. Az épülethez beton sávalapok és pontalapok készülnek.

Az épület hátsó attikafala mellvédként funkcionál a felső gyalogos ösvény mellett, ahonnan az egész tervezési terület és az Óreg-tó is belátható. A részletesen megmaradt támfal az épület sávjában elbontásra kerül, majd visszaépül vasbeton szerkezetekkel. Az elbontott kődarabok feldarabolásán burkolatként visszakapcsolunk a vasbeton falra, ezáltal az eredeti idézve. A madárházak filigrán acélszerkezettel készülnek, statikai közelítő méretezés alapján. Mervevítésük három raszterben acél andráskeresztekkel történik, alapozásuk pedig talajcsavarokkal kerül kialakításra. A kilátótorny a madárházhoz hasonló acél vázas szerkezettel és acél andráskeresztekkel készül, négy szint magasban. Alapozása pontalapokkal kerül kialakításra. Mindkét szerkezet finoman jelenik meg a területen, a szinte átlátszó hálószerű burkolva nem vonja el a figyelmet a meglévő épületekről. A madármegfigyelő torony 16m magas, 4 méterrel a löstőlő fölé emelkedik. Ebből a magasságból jól látható madármegfigyelés alkalmával az élővilág, egyéb esetekben pedig minden környező fontos építészeti és természeti érték a környéken, mint a gimnázium, a víztorony, az Óreg-tó vagy éppen a tervezési terület.

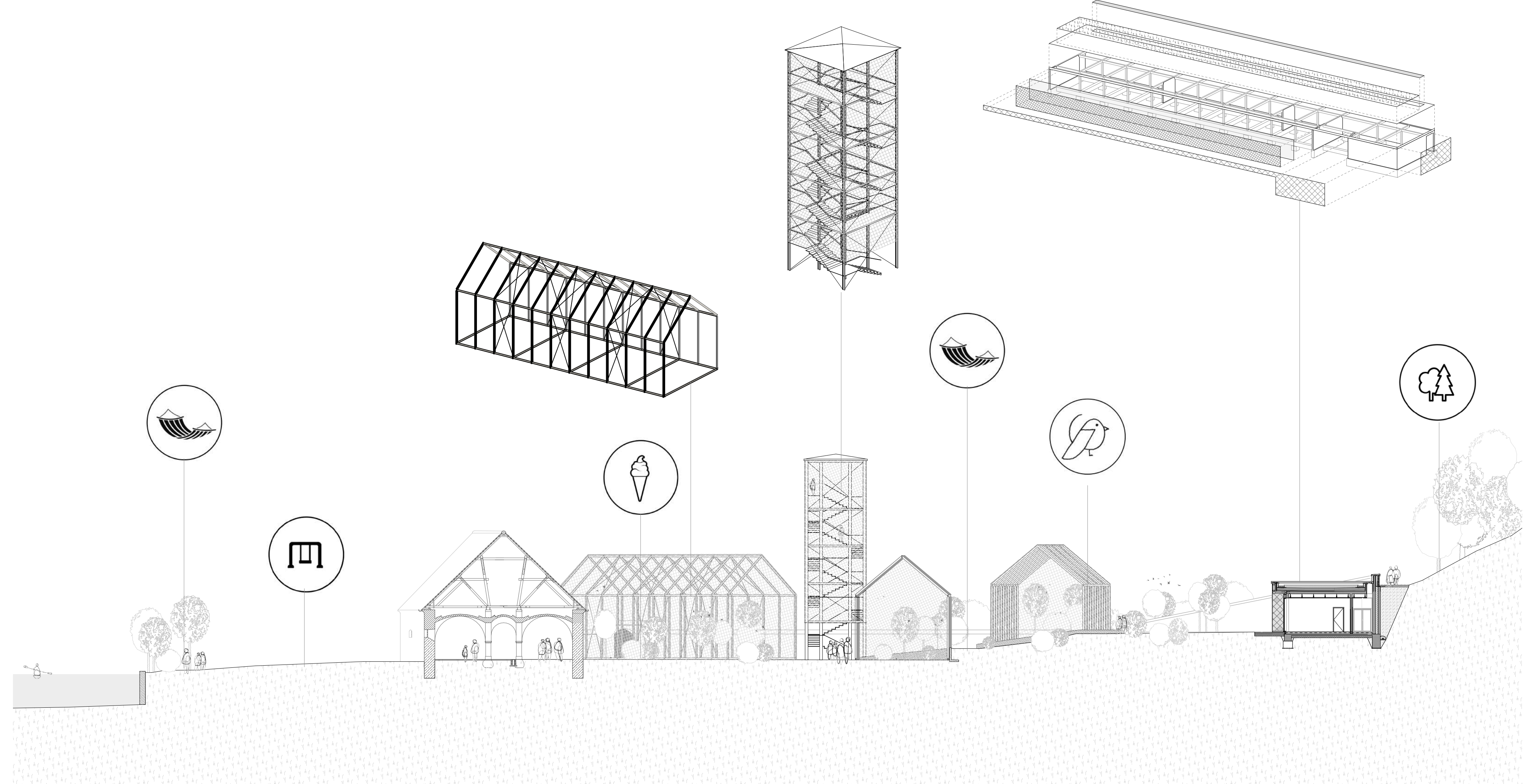
TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

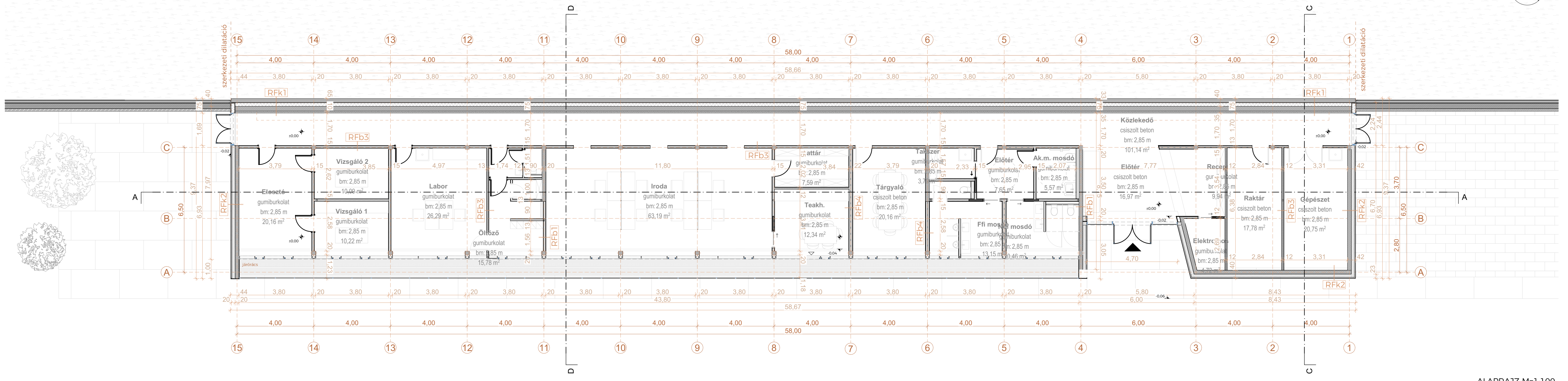
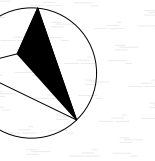
PORTA ÉS INFORMÁCIÓS PONT A FŐBEJÁRATI KAPU MELLETT

VADLUDAK VONULÁSA ÉS A MADÁRMEGFIGYELŐ TORONY HELYZETE

TEREPMETSZET

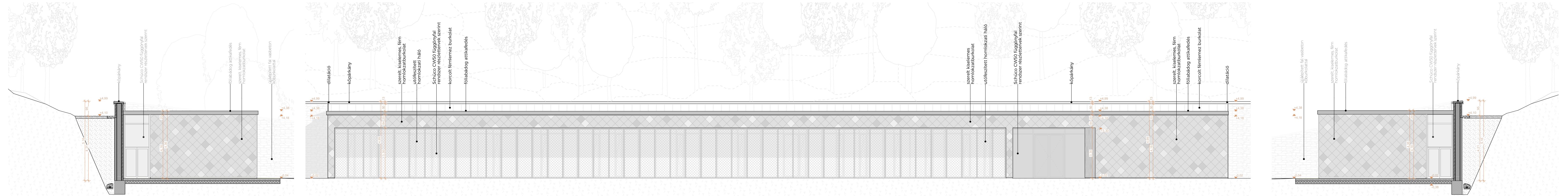
ALAPRAJZ M=1:100

KUTATÓHÁZ NÉZET

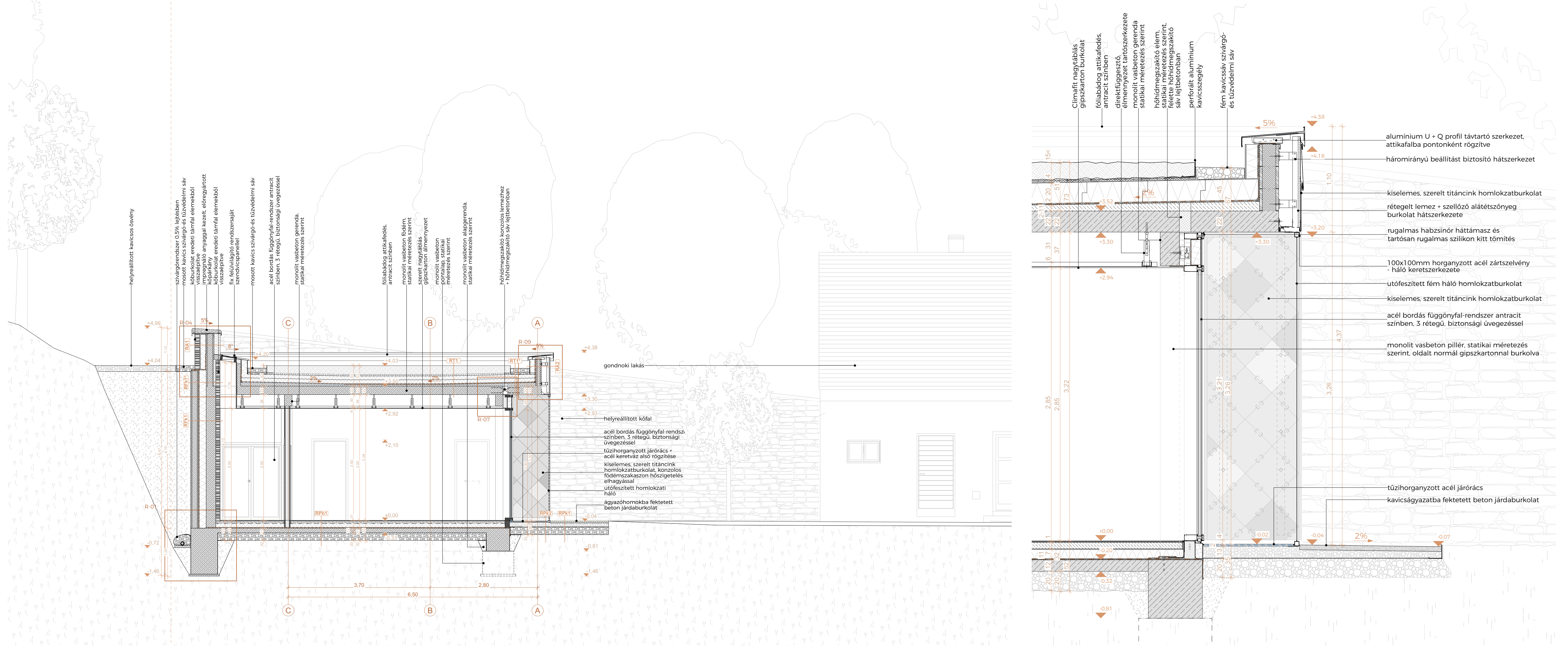
UDVAR NÉZET

DK-I HOMLOKZAT M=1:100

ÉK-I HOMLOKZAT M=1:100

ÉNY-I HOMLOKZAT M=1:100

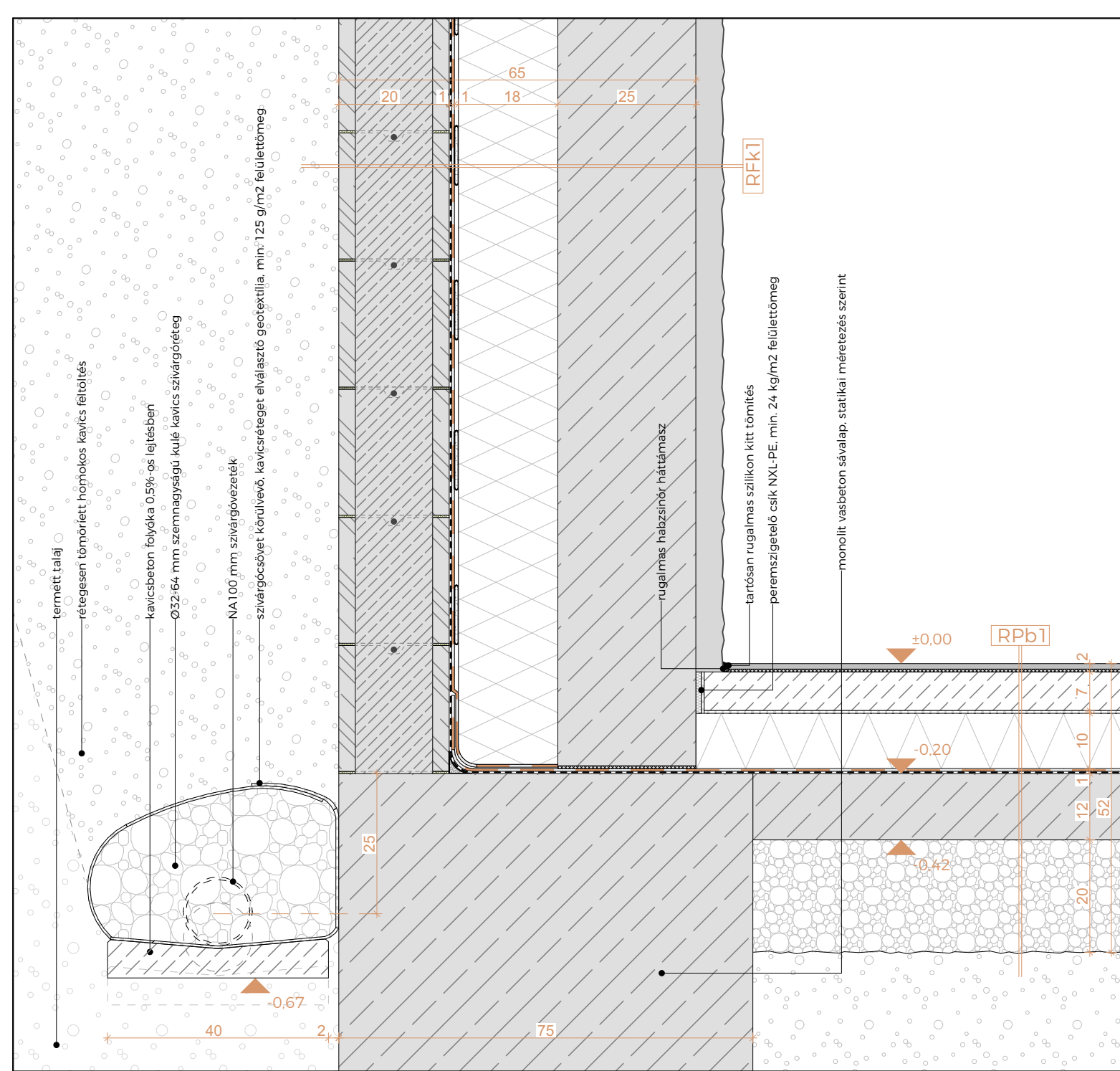

C-C METSZET M=1:50

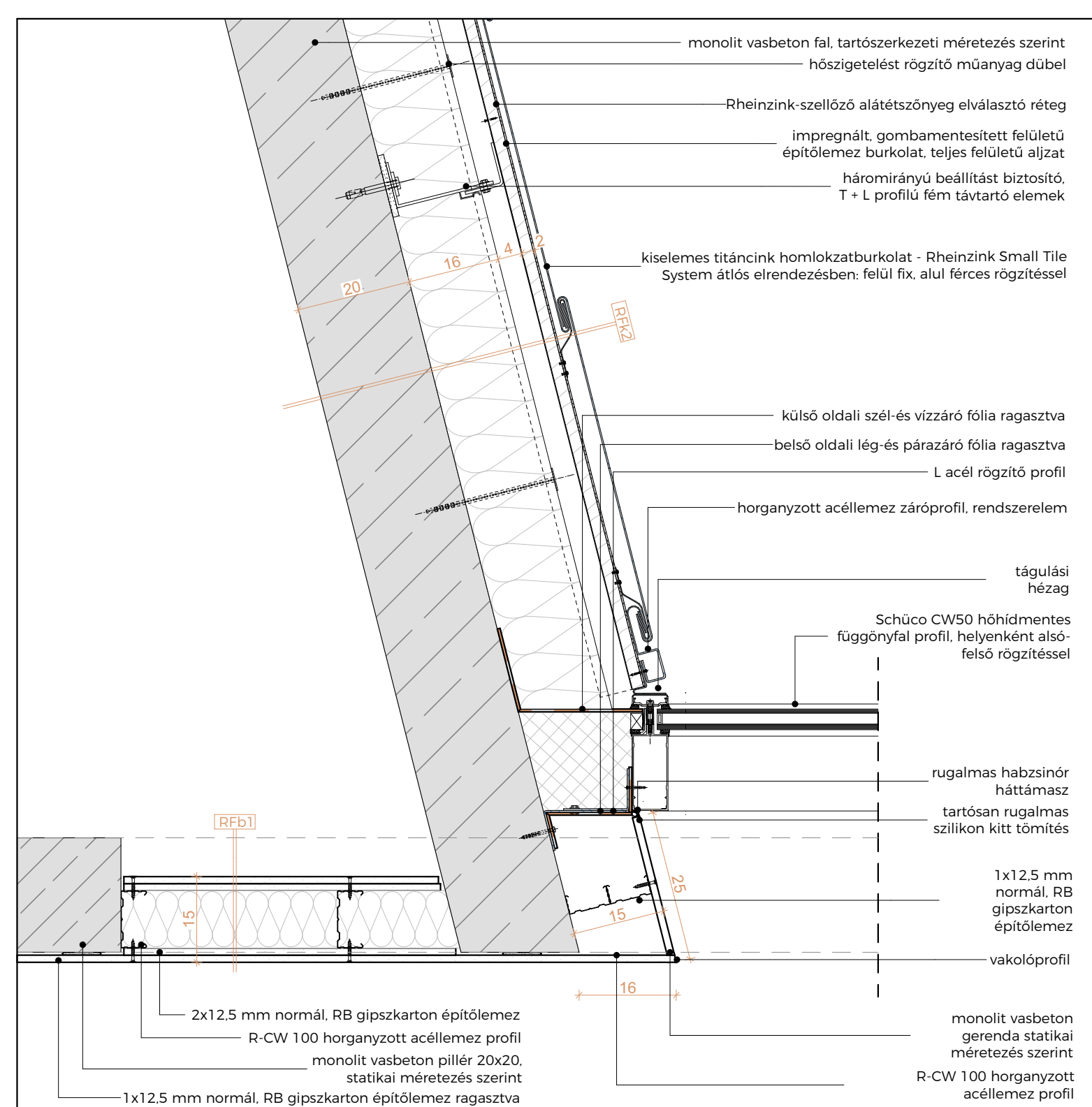
D-D METSZET M=1:20

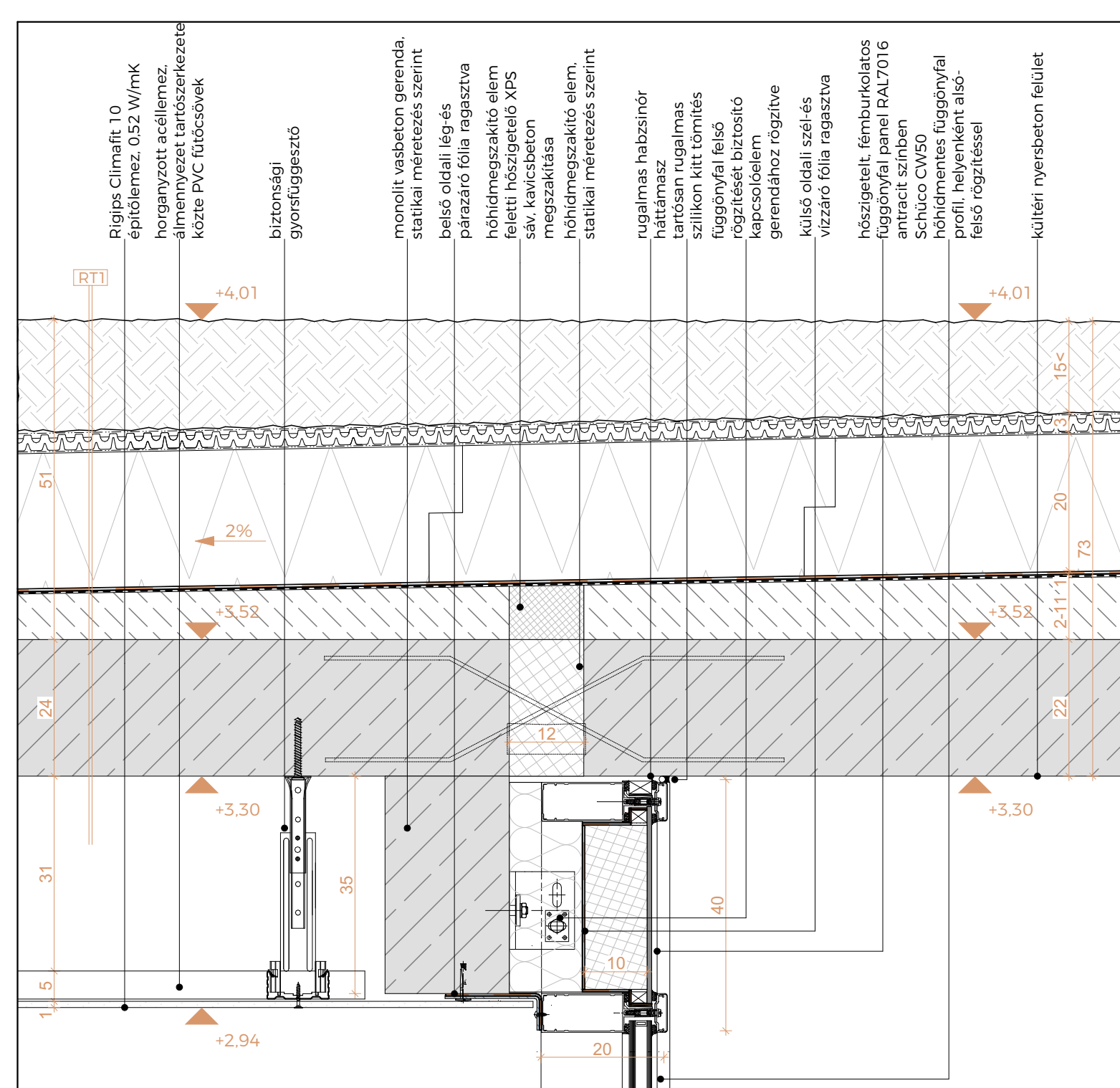
KUTATÓHÁZ HOMLOKZATI KÉP

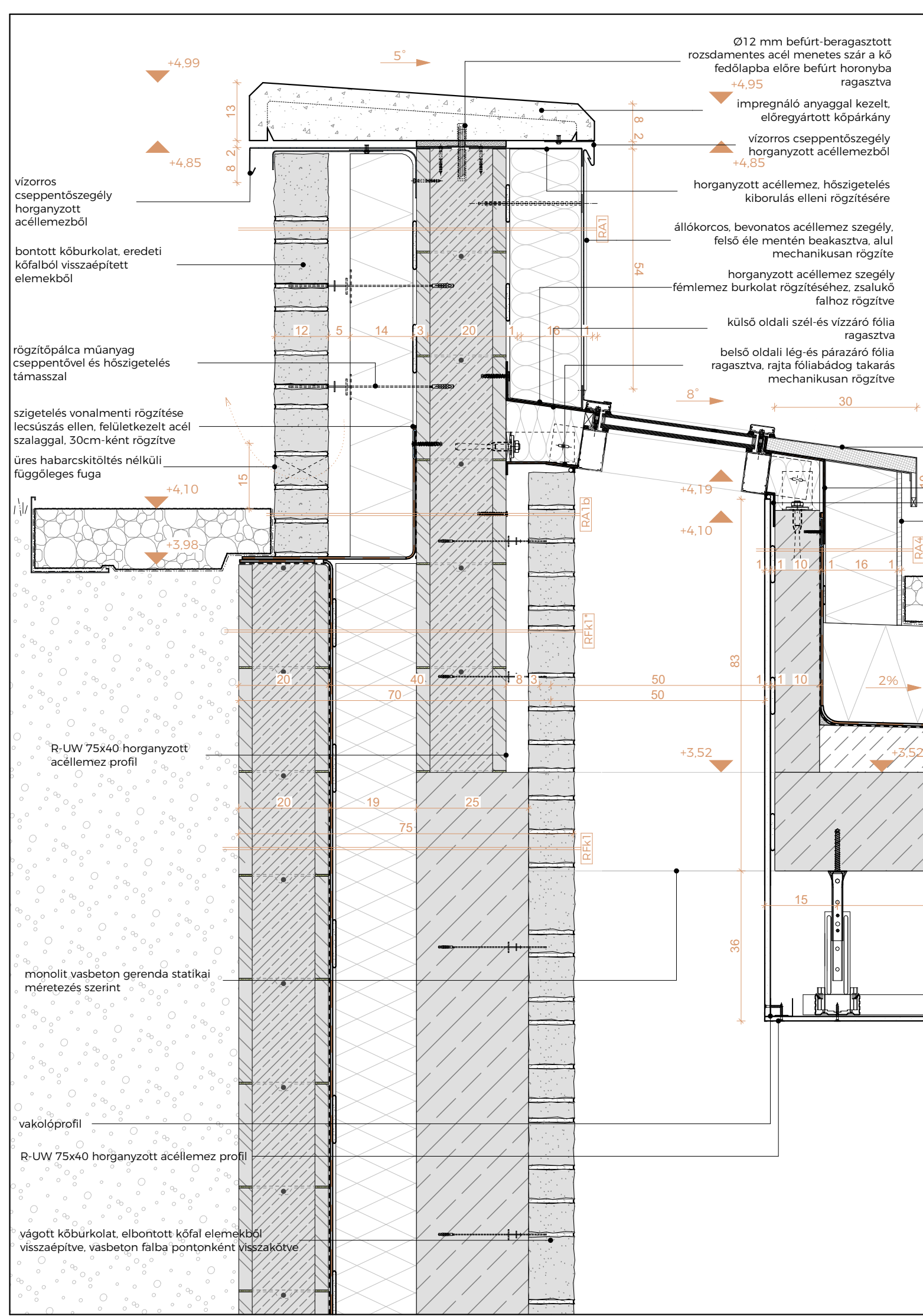
ALAPOZÁS FÖLDPARTOS TÁMFALNÁL M=1:10

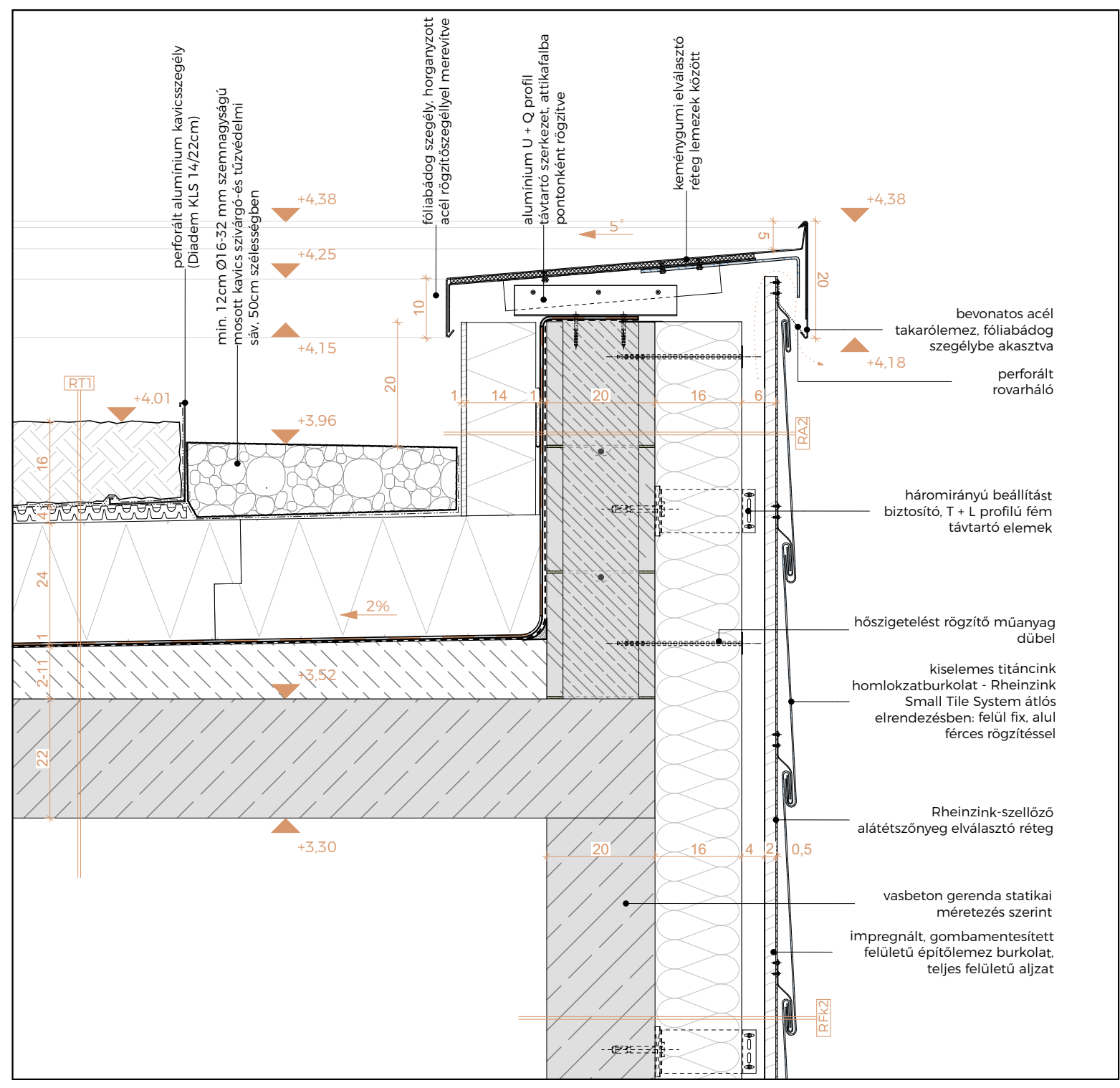
FÜGGŐNYFAL BEÉPÍTÉSE ÉS BURKOLAT KIALAKÍTÁSA M=1:10

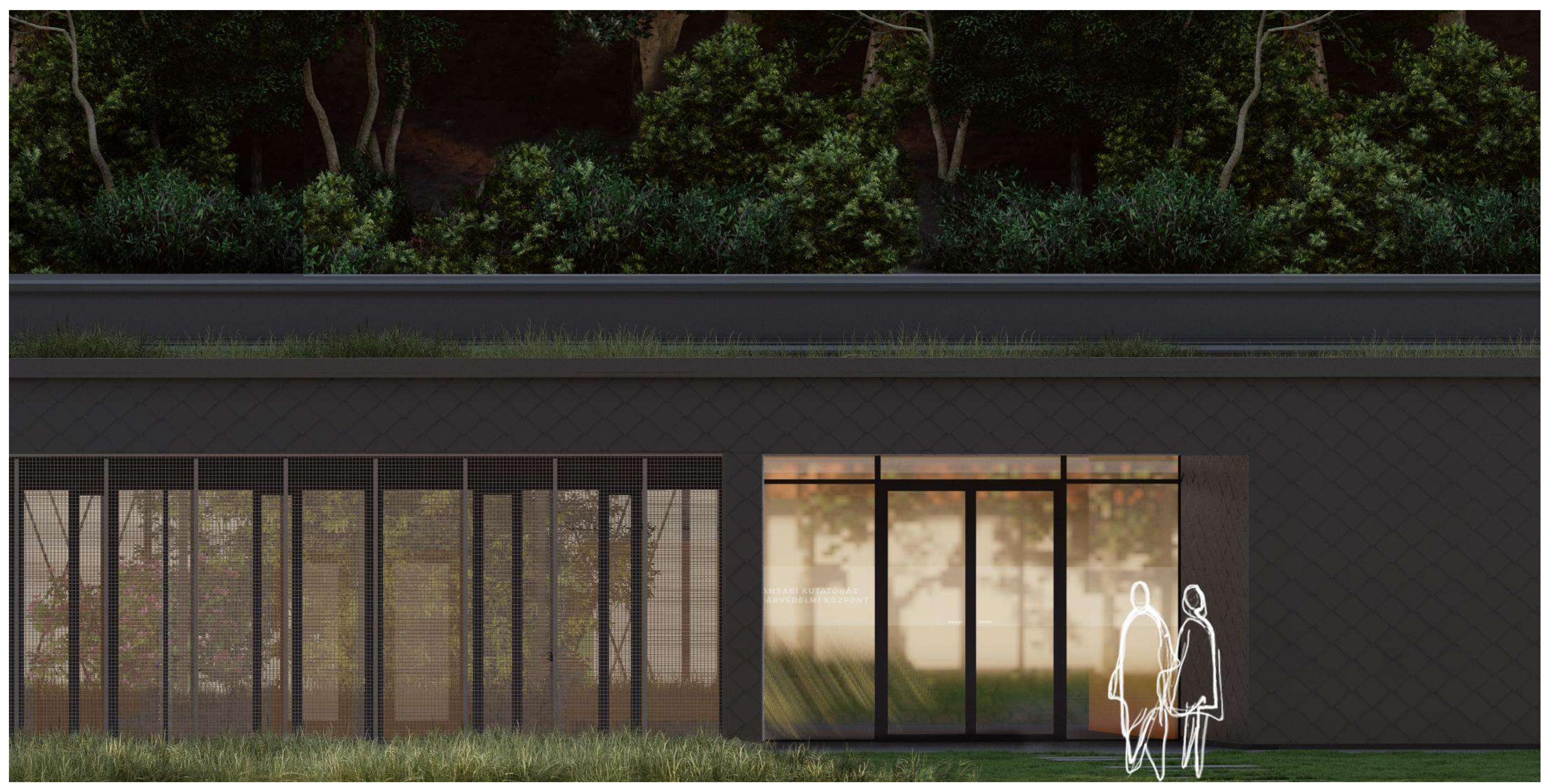
TETŐLEMEZ KINYÚLÁSA M=1:10

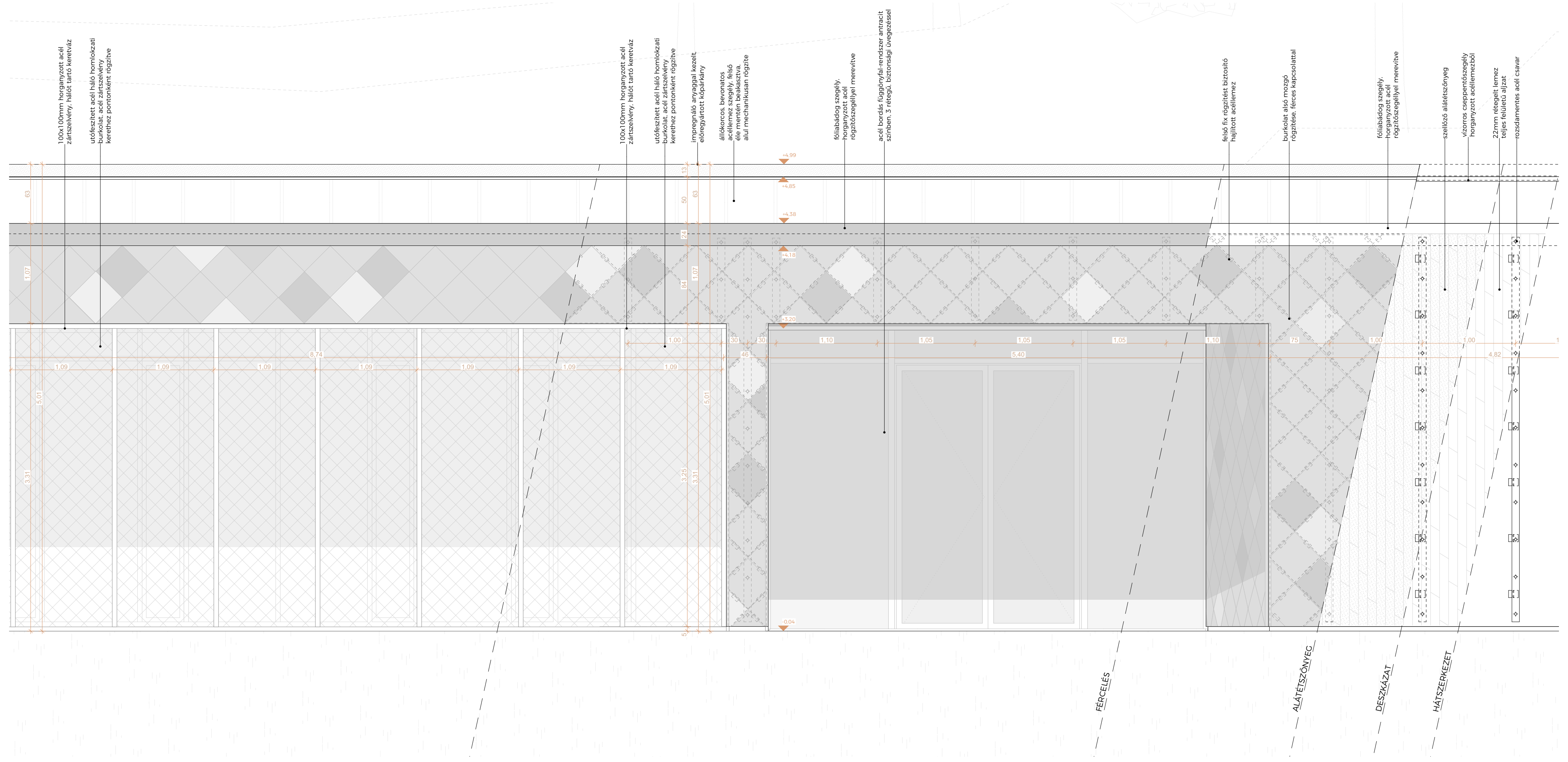
FELÜLVILÁGÍTÓ BEÉPÍTÉSE M=1:10

ATTIKA KIALAKÍTÁSA ÁLTALÁNOS HELYEN M=1:10

HOMLOKZATBURKOLATI NÉZET

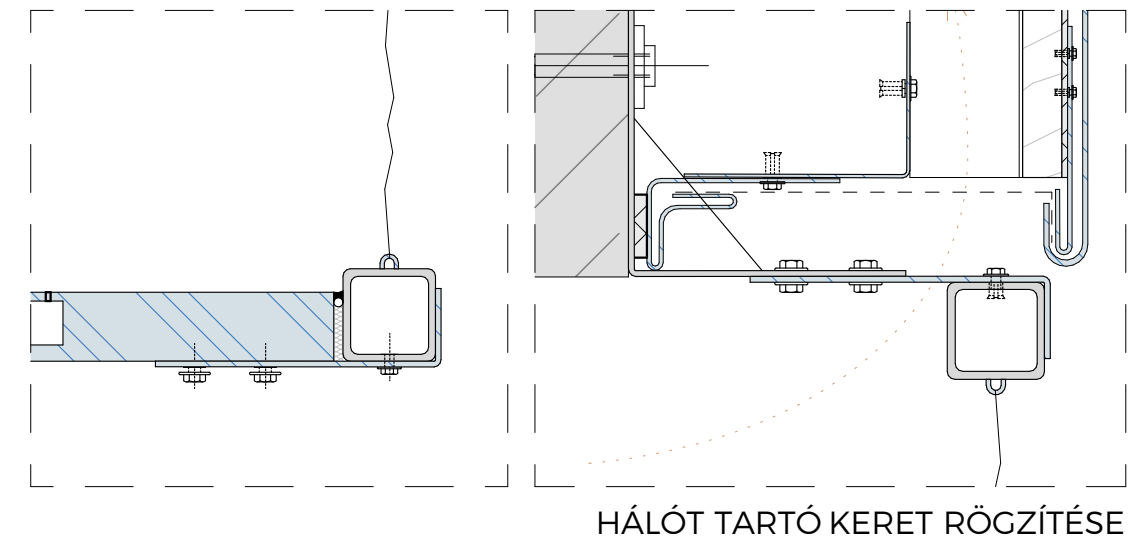
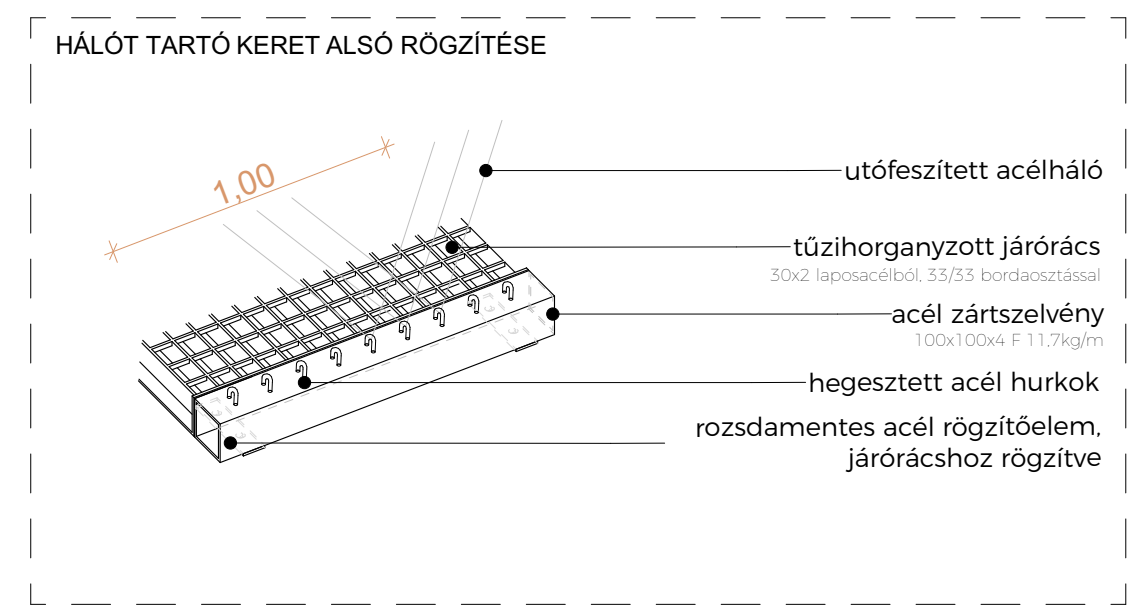
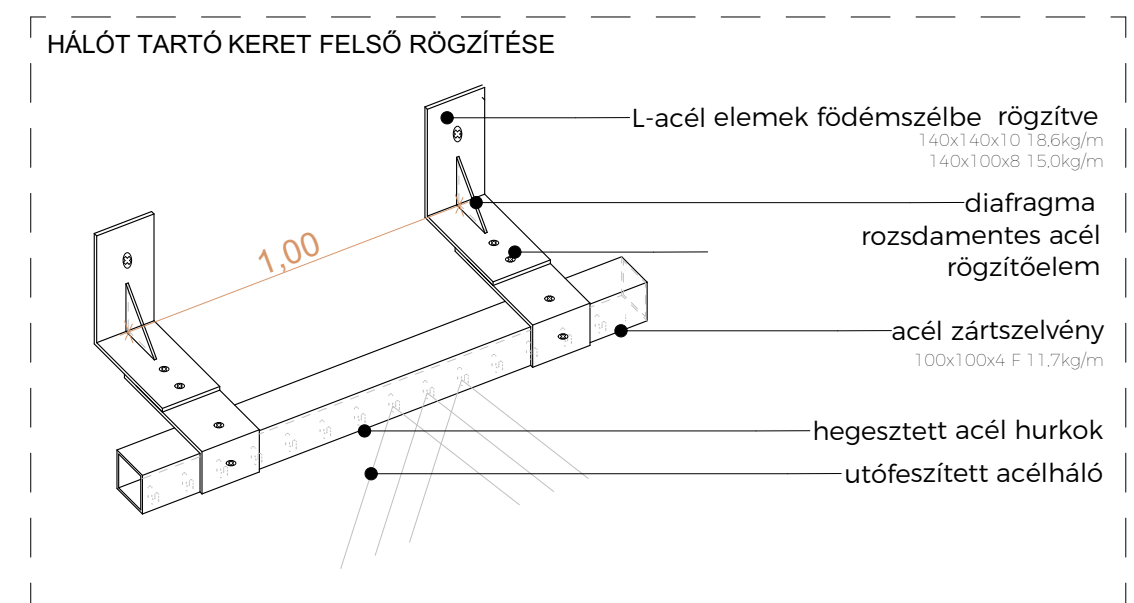
HOMLOKZATBURKOLAT SZERKEZETE

RPK2	0,8 mm	400x400 mm, átlósan szerelt titáninc burkolat rejté
	1	rgéztéssel felső él mentén kétoldalt fix csavaros rögzítéssel (rozsdamentes acél csavarokkal), alul követetesen ferekekkel egymásba akasztva (pl. Rheinzink Small Tile System - diagonál)
	1	szelőző aláéltátrórgé
	22	mm
	5	cm
	16	cm
	20	cm
	2	mm
	2-3	rg
RFB1	2,5	cm
	10	cm
	2,5	cm

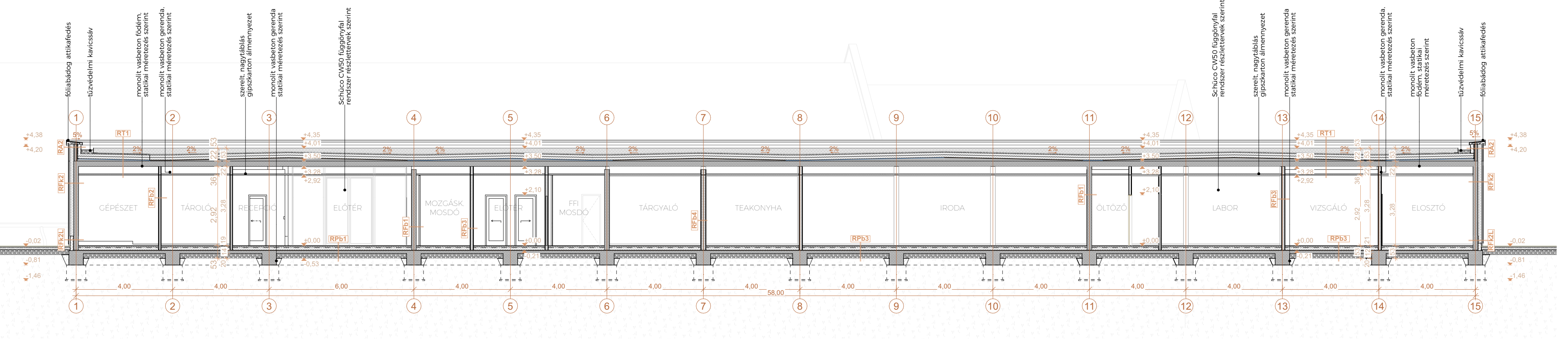
RTI	20	cm
	1	rg
	4	cm
	1	rg
	20	cm
	2	rg
	1	rg
	1	rg
	2-11	cm
	35	cm
	25	cm
	10	cm
	1	cm
	2	rg

RA3	0,8 mm	400x400 mm, átlósan szerelt titáninc burkolat rejté
	1	rg
	22	mm
	20	cm
	1	rg
	1	rg
	14	cm
RPA	1,25	cm
	10	cm
	1	rg
	1	rg
	14	cm

RA1	12	cm	bontott, vágott kőburkolat 1cm-es habarcsréteggel, rögzítő pálcsakkal zsaluk falazatra vasalva. helyenként üveg habarcsalátóba helyezett függőleges fugákkal (Burkolat az elbertort kőből kerül visszajéptése)
	5	cm	átéltátrórgé
	14	cm	hőszigetelés: fokozott hőszigetelési képességű extrudált polisztirolhab szigetelés, pontszerűen ragasztva, vízszigetelés felett átlósan rögzítve, felső él mentén perforált alumínium szegélyvel megtartva (pl. Austrotherm GIBATTI 80)
	20	cm	beton zsaluzólemez 2200kg/m ³ kitöltéssel (pl. Leier beton zsaluzólemez ZS20)
	16	cm	hőszigetelés: fokozott hőszigetelési képességű hőszigetelés: pontszerűen ragasztva és min. 60mm-es acél beütözéssel átlósan rögzítve - közte pontszerűen alumínium távtartó konzolok (pl. Rockwool Fibrock)
	1	rg	átlósan szerelt titáninc burkolat RAL7016 antracit színben kiegészítő perforált alumínium szegélyekkel megtartva - alul fix, felül fereccelt csatlakozással (pl. Rheinzink lemez)

BELSŐ LÁTÁNYKÉP

A-A METSZET M=1:150